

Sygn. akt II Ka 28/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 kwietnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Mariola Krajewska - Sińczuk
Protokolant:	st.sekr.sąd. Agata Polkowska

po rozpoznaniu w dniach 15, 22 marca 2016 roku i 21 kwietnia 2016 r.

sprawy **K. T.**

oskarżonego o przestępstwo z art. 54 §2 kks i in

na skutek apelacji, wniesionej przez Urząd Celny wS.

od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach

z dnia 2 września 2015 r. sygn. akt II K 74/15

zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy; stwierdza że wydatki postępowania odwoławczego ponosi Skarb Państwa.

Sygn. akt II Ka 28/16

UZASADNIENIE

K. T. został oskarżony o to, że działając w czynie ciągłym nie ujawnił:

1. nie później niż przed dniem 23 stycznia 2009 r. organowi podatkowemu, tj. Naczelnikowi Urzędu Celnego w S. przedmiotu opodatkowania w postaci samochodu osobowego marki V. (...) o numerze nadwozia (...),
2. nie później niż przed dniem 29 stycznia 2009 r. organowi podatkowemu, tj. Naczelnikowi Urzędu Celnego w S. przedmiotu opodatkowania w postaci samochodu osobowego marki B. (...) o numerze nadwozia (...),
3. nie później niż przed dniem 6 lutego 2009 r. organowi podatkowemu, tj. Naczelnikowi Urzędu Celnego w S. przedmiotu opodatkowania w postaci samochodu osobowego M. (...) o numerze nadwozia (...),
4. nie później niż przed dniem 17 lutego 2009 r. organowi podatkowemu, tj. Naczelnikowi Urzędu Celnego w S. przedmiotu opodatkowania w postaci samochodu osobowego marki L. (...) o numerze nadwozia (...),
5. nie później niż przed dniem 3 marca 2009 r. organowi podatkowemu, tj. Naczelnikowi Urzędu Celnego w S. przedmiotu opodatkowania w postaci samochodu osobowego marki T. (...) o numerze nadwozia (...),
6. nie później niż przed dniem 25 marca 2009 r. organowi podatkowemu, tj. Naczelnikowi Urzędu Celnego w S. przedmiotu opodatkowania w postaci samochodu osobowego marki V. (...) o numerze nadwozia (...),

7. nie później niż przed dniem 4 kwietnia 2009 r. organowi podatkowemu, tj. Naczelnikowi Urzędu Celnego w S. przedmiotu opodatkowania w postaci samochodu osobowego marki T. (...) o numerze nadwozia (...),
8. nie później niż przed dniem 29 kwietnia 2009 r. organowi podatkowemu, tj. Naczelnikowi Urzędu Celnego w S. przedmiotu opodatkowania w postaci samochodu osobowego marki O. (...) o numerze nadwozia (...),
9. nie później niż przed dniem 27 maja 2009 r. organowi podatkowemu, tj. Naczelnikowi Urzędu Celnego w S. przedmiotu opodatkowania w postaci samochodu osobowego marki T. (...) o numerze nadwozia (...),
10. nie później niż przed dniem 2 czerwca 2009 r. organowi podatkowemu, tj. Naczelnikowi Urzędu Celnego w S. przedmiotu opodatkowania w postaci samochodu osobowego marki O. (...) o numerze nadwozia (...),
11. nie później niż przed dniem 4 czerwca 2009 r. organowi podatkowemu, tj. Naczelnikowi Urzędu Celnego w S. przedmiotu opodatkowania w postaci samochodu osobowego marki O. (...) o numerze nadwozia (...),
12. nie później niż przed dniem 6 czerwca 2009 r. organowi podatkowemu, tj. Naczelnikowi Urzędu Celnego w S. przedmiotu opodatkowania w postaci samochodu osobowego marki F. (...) o numerze nadwozia (...),
13. nie później niż przed dniem 13 czerwca 2009 r. organowi podatkowemu, tj. Naczelnikowi Urzędu Celnego w S. przedmiotu opodatkowania w postaci samochodu osobowego marki V. (...) o numerze nadwozia (...),
14. nie później niż przed dniem 7 lipca 2009 r. organowi podatkowemu, tj. Naczelnikowi Urzędu Celnego w S. przedmiotu opodatkowania w postaci samochodu osobowego marki C. (...) o numerze nadwozia (...),
15. nie później niż przed dniem 8 lipca 2009 r. organowi podatkowemu, tj. Naczelnikowi Urzędu Celnego w S. przedmiotu opodatkowania w postaci samochodu osobowego marki O. (...) o numerze nadwozia (...),
16. nie później niż przed dniem 31 lipca 2009 r. organowi podatkowemu, tj. Naczelnikowi Urzędu Celnego w S. przedmiotu opodatkowania w postaci samochodu osobowego w postaci samochodu osobowego marki O. (...) o numerze nadwozia (...),
17. nie później niż przed dniem 8 sierpnia 2009 r. organowi podatkowemu, tj. Naczelnikowi Urzędu Celnego w S. przedmiotu opodatkowania w postaci samochodu osobowego marki V. (...) o numerze nadwozia (...),
18. nie później niż przed dniem 18 sierpnia 2009 r. organowi podatkowemu, tj. Naczelnikowi Urzędu Celnego w S. przedmiotu opodatkowania w postaci samochodu osobowego marki F. (...) o numerze nadwozia (...),
19. nie później niż przed dniem 15 września 2009 r. organowi podatkowemu, tj. Naczelnikowi Urzędu Celnego w S. przedmiotu opodatkowania w postaci samochodu osobowego marki O. (...) o numerze nadwozia (...),
20. nie później niż przed dniem 22 września 2009 r. organowi podatkowemu, tj. Naczelnikowi Urzędu Celnego w S. przedmiotu opodatkowania w postaci samochodu osobowego marki V. (...) o numerze nadwozia (...),
21. nie później niż przed dniem 29 września 2009 r. organowi podatkowemu, tj. Naczelnikowi Urzędu Celnego w S. przedmiotu opodatkowania w postaci samochodu osobowego marki V. (...) o numerze nadwozia (...),
22. nie później niż przed dniem 8 października 2009 r. organowi podatkowemu, tj. Naczelnikowi Urzędu Celnego w S. przedmiotu opodatkowania w postaci samochodu osobowego marki M. (...) - (...) o numerze nadwozia (...),

czym naraził Budżet Państwa na uszczuplenie podatku akcyzowego w łącznej kwocie 84 124,00 zł,

tj. o przestępstwo skarbowe określone w art. 54 § 2 kks w zw. z art. 6 § 2 kks

Sąd Rejonowy w Siedlcach wyrokiem z dnia 02 września 2015 r., sygn. II K 74/15:

I. oskarżonego **K. T.** niewinnił od popełnienia zarzucanego mu czynu;

II. koszty postępowania przejął na rachunek Skarbu Państwa.

Apelację od przedstawionego wyżej wyroku wniósł Urząd Celny w S., zaskarżając go w całości na niekorzyść oskarżonego K. T.. Wyrokowi temu, Urząd Celny w S. zarzucił:

powołując się na art. 438 pkt 3 kpk, błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę orzeczenia, mających wpływ na jego treść, poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, wyrażającej się w wybiórczym i dowolnym dopasowaniu dowodów na potwierdzenie przyjętych przez Sąd twierdzeń, a mianowicie uznania, iż zachodzi okoliczność wyłączająca winę z art. 10 § 1 kks, tj. iż czyn zabroniony został popełniony nieumyślnie, gdyż oskarżony pozostawał w błędzie co do okoliczności stanowiącej jego znamię, co skutkowało wydaniem zaskarżonego wyroku.

Podnosząc powyższe, Urząd Celny w S. wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Na rozprawie apelacyjnej w dniu 15 marca 2016 r. przedstawiciel Urzędu Celnego w S. poparł apelację i wnioski w niej zawarty. Oskarżony wniósł o nieuwzględnienie apelacji i utrzymanie zaskarżonego wyroku w mocy. Dodał przy tym, że już dokładnie nie pamięta okoliczności dotyczących rejestracji samochodu M. (...), o którym wspomina oskarżyciel w apelacji, na pewno nie był on sprowadzony jako samochód osobowy, jeśli już to jako osobowo-ciężarowy. W tym czasie za granicą Polski, jak i na terenie Polski samochody osobowe z kratkami miały homologacje jako samochody ciężarowe i stąd często w dowodach rejestracyjnych w niektórych krajach Europy zapis miał jako samochód osobowo-ciężarowy. Z powodów wskazanych w art. 411 kpk w zw. z art. 458 kpk, Sąd Okręgowy odroczył wydanie wyroku na czas 7 dni, do dnia 22 marca 2016 r.

Na ogłoszenie wyroku w dniu 22 marca 2016 r. nie stawił się oskarżony K. T. – zawiadomiony o terminie. Przewodnicząca stwierdziła, że w aktach sprawy znajduje się notatka urzędowa, sporządzona przez st. sekr. sąd. Agnieszkę Walerczak, z której wynika, że w rozmowie telefonicznej z pracownikiem Izby Celnej w W. Wydział (...) ustaliła, iż K. T. w 2012 roku dwukrotnie odwoływał się od decyzji Dyrektora Izby Celnej w W., natomiast od decyzji z 2013 r. nie składał odwołania. Sąd Okręgowy postanowił:

1. na podstawie art. 409 kpk wznowić przewód sądowy;
2. rozprawę odwoławczą odroczyć do dnia 21 kwietnia 2016 r. ;
3. zwrócić się do Izby Celnej w W. Wydział (...) o nadesłanie odpisów orzeczeń WSA zapadłych w stosunku do oskarżonego K. T. na skutek odwołania od decyzji Dyrektora Izby Celnej, których dotyczy postępowanie w niniejszej sprawie, informując jednocześnie, iż termin rozprawy wyznaczony został na dzień 21 kwietnia 2016 r.;
4. o terminie rozprawy zawiadomić oskarżonego oraz oskarżyciela publicznego, Prokuraturę Okręgową w Siedlcach oraz Urząd Celny w S..

Dyrektor Izby Celnej w W. przesłał w dniu 5 kwietnia 2016 r. do Sądu Okręgowego w Siedlcach pismo z którego wynika, że K. T. wniósł do WSA w Warszawie skargi na dwie decyzje Dyrektora Izby Celnej w W., skargi nosiły numery (...) - (...) (...) - (...) z dnia 31 lipca 2012 roku i (...) - (...) (...) - (...) z dnia 31 lipca 2012 roku i wyrokiem z dnia 5.06.2013 r. sygn. akt V SA/W/a2358/12 WSA oddalił skargę K. T. na decyzję Dyrektora Izby Celnej w W. nr (...) - (...) (...) - (...), zaś postanowieniem z dnia 19 lutego 2013 roku sygn. akt V SA/Wa2358/12 odrzucił skargę K. T. na decyzję Dyrektora Izby Celnej w W. i (...) - (...) (...) - (...). Z pisma tego wynika również, że Dyrektor Izby Celnej w W. nie występował do WSA o uzasadnienie wyroku w sprawie V Sa /Wa2358/12. Do pisma Dyrektor Izby Celnej w W. dołączył odpisy wskazanych wyżej orzeczeń. Nadto, Przewodnicząca stwierdziła, że kierownik Sekretariatu II Wydziału SO w Siedlcach w dniu 19 kwietnia 2016 r. ustalił telefonicznie, że uzasadnienie w tej sprawie nie zostało sporządzone. Sąd postanowił

na podstawie art. 452 § 2 kpk uzupełnić postępowanie dowodowe i zaliczyć w poczet materiału dowodowego wyżej wymienione dokumenty. Po udzieleniu głosów stronom, przedstawiciel Urzędu Celnego w S. poparł apelację i wnioszek w niej zawarty, zaś obrońca oskarżonego wniósł o nieuwzględnienie apelacji i utrzymanie zaskarżonego wyroku w mocy.

Sąd Okręgowy w Siedlcach zważył, co następuje:

Apelacja oskarżyciela publicznego Urzędu Celnego w S. nie jest zasadna i jako taka nie zasługuje na uwzględnienie. Ani wysunięte w niej zarzuty, ani przytoczona na ich poparcie argumentacja, nie dostarczyły podstaw do uznania kontestowanego orzeczenia za nietrafne. Nie doszło także w trakcie ferowania zaskarżonego wyroku do żadnego z uchybień wskazanych we wniesionym środku odwoławczym, ani też nie ujawniono w trakcie kontroli instancyjnej bezwzględnych przyczyn odwoławczych, które mogłyby zobowiązać Sąd II instancji do uchylenia zaskarżonego orzeczenia i cofnięcia sprawy do stadium postępowania przed Sądem I instancji.

Na wstępie stwierdzić należy, iż Sąd Odwoławczy podzielił zarówno ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, jak i poczynione przez Sąd I instancji na jej gruncie ustalenia faktyczne, nie dopatrując się w tym zakresie żadnych nieprawidłowości. Przypomnienia wymaga, że zarzut błędu w ustaleniach faktycznych może być skuteczny jedynie wówczas, gdy we wniesionym środku odwoławczym skarżący wykaże, jakimi defektami w świetle zgodności z treścią dowodu, zasadami logiki, czy sprzeczności z doświadczeniem życiowym i wskazaniami wiedzy, obarczony jest zaskarżony wyrok. Nie może on opierać się, tak jak czyni to apelujący, jedynie na odmiennej ocenie materiału dowodowego, czy też na forsowaniu własnego poglądu strony na dane kwestie, zagadnienia i wykładnię prawa.

Z uwagi na to, iż przestępstwa skarbowego z art. 54 § 2 kks, polegającego na uchyleniu się od uiszczenia należności publicznoprawnej w postaci podatku, można dopuścić się jedynie działając w zamiarze bezpośrednim kierunkowym, kluczowym w tej sprawie było nie samo ustalenie, czy podatek akcyzowy w realiach niniejszej sprawy winien być uiszczony, ale przede wszystkim rozważenie świadomości oskarżonego w kontekście konieczności jego uiszczenia za sprowadzone z za granicy samochody, zarejestrowane jako ciężarowe. Priorytetowe znaczenie miało zatem ustalenie, czy K. T., w realiach niniejszej sprawy, mógł pozostawać w usprawiedliwionym błędzie co do okoliczności stanowiącej znamię przestępstwa z art. 54 § 2 kks.

Bezspornym i niekwestionowanym przez żadną ze stron pozostaje przy tym, iż treść dokumentów rejestracyjnych oraz zaświadczeń o badaniach technicznych pojazdów, wydanych przez właściwe podmioty i organy, opisanych w zarzutach z aktu oskarżenia, stanowi dowód tego, że zostały one uznane za samochody ciężarowe, zaś obowiązek zapłaty podatku akcyzowego, od którego oskarżony miałby się uchylać, odnosi się jedynie do samochodów osobowych. Nadto zaakcentować należy, na co zwrócił uwagę Sąd meriti, że postępowanie w niniejszej sprawie nie wykazało, aby zaświadczenie o badaniach technicznych pojazdów, których dotyczy zarzut, poświadczало nieprawdę, czy też aby podczas badan technicznych doszło do innych nieprawidłowości. Problematyka związana z istnieniem dualizmu odnoście właściwego zakwalifikowania w pewnych wypadkach pojazdów mechanicznych jako aut ciężarowych na gruncie ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym oraz ustawy z dnia 06 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym, nie jest do końca jasna nawet dla podmiotów profesjonalnych. Przepisy wskazaniach wyżej ustaw odnoszące się do przyporządkowania pojazdów konkretnych marek i modeli do danej grupy homologacyjnej nie tylko nie są spójne, lecz wręcz wykluczają się wzajemnie - ten sam samochód będzie miał różne statusy i zostanie odmiennie zakwalifikowany w zależności od tego, pod kątem której z ustaw będziemy rozpatrywać jego przynależność do grupy samochodów ciężarowych. Odzwierciedleniem tego są m.in. spory toczące się w Naczelnym Sądzie Administracyjnym, Wojewódzkich Sądach Administracyjnych, interpelacje poselskie, czy też wątpliwości podniesione przez Rzecznika Praw Obywatelskich. Okoliczność ta musiała zatem wpłynąć na dokonaną przez Sąd I instancji ocenę zachowania oskarżonego, w szczególności w kontekście możliwości przypisania mu działania w zamiarze kierunkowym uchylania się od opodatkowania.

Sąd Okręgowy dostrzegł przy tym, iż skarżący w sposób nie pozbawiony racji podnosi, iż K. T. importem samochodów z zagranicy zajmował się w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, a cechy charakterystyczne danych marek

i modeli aut wskazują na ich przeznaczenie jedynie do transportu osób, a nie towarów, aczkolwiek podkreślenia wymaga, że kwestionowanie przez niego słuszności przypisania konkretnych aut z a/o do danej grupy homologacyjnej, stanowi jedynie polemikę z zamysłem ustawodawcy wyrażonym w ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym. Dodać przy tym należy, iż problem znajomości przepisów podatkowych przez sprawcę umyślnego przestępstwa skarbowego, a wykazanie po jego stronie niezbędnego dla bytu takiego przestępstwa zamiaru, to dwie zupełnie niezależne od siebie kwestie. Podobnie bez znaczenia w tej kwestii pozostaje akcentowana w pisemnym uzasadnieniu zarzutów apelacyjnych okoliczność, że pojazdy te były wyprodukowane jako osobowe, albowiem dla oceny przeznaczenia pojazdu istotny jest moment wykonania czynności podlegającej opodatkowaniu, a nie jego stan i przeznaczenie w dacie produkcji.

W oparciu o powyższe, z całą stanowczością skonstatować zatem należy, iż sprzeczne przepisy ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym i ustawy z dnia 06 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym, definiujące pojęcie „samochodu ciężarowego” nie mogły warunkować słuszności oczekiwania, aby oskarżony K. T. samodzielnie dokonywał ich wykładni, zgodnej z zapatrywaniami organów podatkowych. Tym bardziej biorąc pod uwagę, iż byłaby ona wykładnią na jego niekorzyść, a z uwagi na brak jednolitych kazuistycznych unormowań w tym zakresie, zarówno w doktrynie, orzecznictwie sądów powszechnych, a nawet w interpelacjach poselskich przedstawicieli organów władzy ustawodawczej, kwestia ta budzi kontrowersje. Podkreślenia wymaga także, iż samodzielne dokonywanie wykładni sprzecznych przepisów w/w ustaw przez oskarżonego K. T., w sytuacji zgłoszenia przez niego organowi podatkowemu (Urzędowi Celnemu w S.) opodatkowania samochodu, w którego dowodzie rejestracyjnym wydanym przez właściwe Starostwo Powiatowe wpisano „ciężarowy”, w sytuacji obowiązku uiszczenia podatku akcyzowego jedynie odnośnie samochodów osobowych, uwidaczniałoby brak racjonalności jego działań jako podatnika.

Na zakończenie uwydatnić należy, iż rozpatrując kwestię odpowiedzialności karnej oskarżonego, Sąd nie badał administracyjnego sporu na tle podatkowym, lecz wyłącznie kwestię odpowiedzialności karnej K. T. za czyn penalizowany przez przepisy Kodeksu karnego skarbowego, biorąc pod uwagę okoliczności wyłączające winę z art. 10 § 1 kks – pozostawanie w usprawiedliwionym błędzie co do okoliczności stanowiącej znamię przestępstwa. Sąd Rejonowy zgodnie z zasadą swobodnej oceny dowodów, po uprzednim ujawnieniu w toku rozprawy całokształtu okoliczności niniejszej sprawy, zarówno tych przemawiających na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego K. T. oraz wyczerpującym i logicznym uargumentowaniu swoich wywodów w motywacyjnej części wyroku, dokonał ustaleń faktycznych, które pozostają pod ochroną prawa procesowego i zarazem jednoznacznie wskazują, że z uwagi na okoliczności wyłączające winę z art. 10 § 1 kks, brak jest w niniejszej sprawie przesłanek, pozwalających na przypisanie oskarżonemu sprawstwa zarzucanego mu czynu, co skutkować musiało jego uniewinnieniem, co słusznie uczynił Sąd I instancji, a Sąd Odwoławczy podzielił jego stanowisko w tym zakresie.

Z powyższych względów, Sąd Okręgowy w Siedlcach, na podstawie art. 427 § 1 kpk zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Mając na względzie zasady słuszności, na podstawie art. 113 § 1 kks w zw. z art. 634 kpk w zw. z art. 632 pkt 2 kpk, Sąd Okręgowy stwierdził, iż wydatki postępowania winien ponieść Skarb Państwa.

Z tych też względów, Sąd Okręgowy w Siedlcach orzekł jak w wyroku.